

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR.....	17

GİRİŞ

I. KONUNUN TAKDİMİ	19
II. ÇALIŞMANIN AMACI VE SINIRLANDIRILMASI.....	23
III. ÇALIŞMANIN KAPSAMI VE İNCELEME PLANI.....	25
IV. MAL REJİMİ TÜRLERİ VE TASFİYE USULLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER	26
A. Mal Rejimi Kavramı ve Türleri.....	26
B. Mal Rejiminin Tasfiyesi Kavramı ve Mal Rejimi Türlerine Göre Tasfiye Usulleri	31
1. Genel Olarak.....	31
2. Edinilmiş Mallara Katılma Rejiminin Tasfiyesi	32
3. Paylaşmalı Mal Ayrılığı Rejiminin Tasfiyesi.....	41
4. Mal Ortaklığı Rejiminin Tasfiyesi	46

BİRİNCİ BÖLÜM

MAL REJİMLERİNİN TASFİYESİNİN KARŞILIKSIZ KAZANDIRMA VEYA DEVİRDEN YARARLANAN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE ETKİSİ

I. GENEL OLARAK.....	51
II. EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİNİN TASFİYESİNİN KARŞILIKSIZ KAZANDIRMA VEYA DEVİRDEN YARARLANAN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE ETKİSİ	52
A. Mahkeme Kararının Üçüncü Kişilere Karşı İleri Sürülmesi.....	52
1. Genel Olarak.....	52
2. Üçüncü Kişiyeye Karşılıksız Kazandırma veya Devirde Bulunulması	57
a) Eşin Rızası Olmaksızın Yapılan Karşılıksız Kazandırmalar	58
(1) Genel Olarak	58
(2) Türk Medeni Kanunu m.229/f.1, b.1'in Uygulama Koşulları.....	63
(a) Kazandırmanın Mal Rejiminin Sona Ermesinden Önceki Bir Yıl İçinde Yapılmış Olması	63

(b) Kazandırmanın Olağan Hediye Dışında Bir Kazandırma Olması	67
(c) Kazandırmanın Diğer Eşin Rızası Olmadan Yapılmış Olması	70
b) Diğer Eşin Katılma Alacağını Azaltma Kastıyla Yapılan Devirler	72
(1) Genel Olarak	72
(2) Türk Medeni Kanunu m.229/f.1, b.2'nin Uygulama Koşulları	78
(a) Devrin Mal Rejiminin Devamı Süresince Yapılmış Olması	78
(b) Devrin Diğer Eşin Katılma Alacağını Azaltma Kastıyla Yapılmış Olması	79
(i) Katılma Alacağını Azaltma Kastı Kavramı	79
(ii) Kastın Niteliği	80
(iii) Kastın Borçlu Eşe Ait Olması	81
(iv) Devrin Diğer Eşin Katılma Alacağını Azaltma Kastıyla Yapıldığının İspatı	82
3. Karşılıksız Kazandırma veya Devirlerin Eklenecek Değer Olarak Hesaba Katılmasının Kazandırma veya Devirden Yararlanan Üçüncü Kişilere Etkisi	83
a) Eklenecek Değerlere İlişkin Hukuki İşlemlerin Geçerliliği	83
b) Davanın Kazandırma veya Devirden Yararlanan Üçüncü Kişilere İhbar Edilmesi	85
(1) İhbarın Amacı	85
(2) İhbarın Koşulları	89
(3) İhbar Edilecek Dava	92
(4) Türk Medeni Kanunu m.229/f.2'de Öngörülen İhbarın Usul Hukukundaki İhbar Müessesinden Ayrılan Yanları	94
(5) Kararın Kazandırma veya Devirden Yararlanan Üçüncü Kişilere Karşı İleri Sürülmesi	95
(6) İhbar Üzerine Üçüncü Kişinin Tutumu	96
(7) İhbarın Sonuçları	97
B. Katılma Alacağının Ödenmesinin Üçüncü Kişilerden Talep Edilmesi	100
1. Genel Olarak	100
2. Düzenlemenin Hukuki Niteliği	105
3. Katılma Alacağını Üçüncü Kişilerden Talep Edebilmenin Koşulları	106

a) Üçüncü Kişilere Karşılıksız Kazandırma veya Devir Yapılmış Olması	107
(1) Genel Olarak	107
(2) Türk Medeni Kanunu m.241 Hükmünde Yer Alan Karşılıksız Kazandırma Kavramının Anlamı	107
(a) Mal Rejiminin Sona Ermesinden Önceki Bir Yıl İçinde Diğer Eşin Rızası Olmadan Yapılan Olağan Hediyeler Dışındaki Karşılıksız Kazandırmalar	109
(b) Diğer Eşin Katılma Alacağını Azaltma Kastıyla Yapılan Devirler	109
(3) Katılma Alacağı Azalan Eşin Yapılan Kazandırmalara Rızasının Olmaması	110
(4) Mal Rejiminin Sona Ermesinden Sonra Yapılan Kazandırma veya Devirler	111
(5) Kazandırma veya Devre Konu Olan Malvarlığı Unsurunun Değerinin Belirlenmesi	114
b) Borçlu Eşin Malvarlığının veya Terekesinin Katılma Alacağını Karşılammaması	115
(1) Genel Olarak	115
(2) Borçlu Eşin Malvarlığının veya Terekesinin Katılma Alacağını Karşılıyıp Karşılamadığının Tespitinde Esas Alınacak An	119
(3) Borçlu Eşin Malvarlığının Tasfiye Sırasında Katılma Alacağını Karşılammaya Yeterli Olmasına Rağmen Sonradan Bu Özelliğini Kaybetmesi	120
(4) Borçlu Eşin Malvarlığının Tasfiyeden Sonra İyileşmesinin Etkisi	121
(5) Borçlu Eşe Katılma Alacağının Ödenmesi İçin Süre Tanınması veya Borçlu Eş Tarafından Güvence Gösterilmesi Halinde Üçüncü Kişilerden Talepte Bulunulup Bulunulamayacağı Sorunu	122
(6) Katılma Alacağının Karşılammadığının İspatı	123
4. Üçüncü Kişilerin Sorumluluğunun Sınırları	125
a) Sorumluluğun Üst Sınırı	125
b) Sorumluluğun Miktar Açısından Sınırlandırılması	126
5. Taraflar	127
a) Talepte Bulunmaya Yetkili Kişiler	127
(1) Genel Olarak	127

(2) Katılma Alacaklısı Eş.....	128
(3) Mirasçılar	128
(4) Katılma Alacağını Devralanlar	131
b) Talebin Yöneltilceği Kişiler	133
(1) Kazandırmadan Yararlanan Üçüncü Kişiler veya Mirasçıları	133
(2) Kazandırmayı Devralanlar	134
(3) Borçlu Eşin Birden Çok Kişiye Karşılıksız Kazandırmada Bulunması Durumunda Sıra İlişkisi	136
6. Üçüncü Kişilere Karşı Katılma Alacağının İleri Sürülmesinin Şekli	139
a) Genel Olarak.....	139
b) Davanın ve Davada Verilen Kararın Hukuki Niteliği	140
7. Görevli ve Yetkili Mahkeme.....	144
8. Hak Düşürücü Süreler	145
9. Üçüncü Kişinin Ödeme Yükümlülüğünün Kapsamı	153
a) Genel Olarak.....	153
b) İyiniyetli Üçüncü Kişinin Ödeme Yükümlülüğünün Kapsamı	155
c) Kötüniyetli Üçüncü Kişinin Ödeme Yükümlülüğünün Kapsamı	159
10. Üçüncü Kişinin Katılma Alacağını Ödemesinin Sonuçları	161
11. Türk Medeni Kanunu m.229/f.2 Uyarınca Davanın İhbarı ve m.241 ile İlişkisi	163
12. Üçüncü Kişiye Yapılan Kazandırmanın Mal Rejimi ve Mirasta Tenkis veya Denkleştirmeye Birlikte Konu Olması.....	165
III. PAYLAŞMALI MAL AYRILIĞI REJİMİNİN TASFİYESİNİN KAZANDIRMA VEYA DEVİRDEN YARARLANAN ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE ETKİSİ.....	167
A. Mahkeme Kararının Üçüncü Kişilere Karşı İleri Sürülmesi	167
1. Genel Olarak	167
2. Üçüncü Kişiye Karşılıksız Kazandırmada Bulunulması	170
a) Genel Olarak.....	170
b) Diğer Eşin Payını Azaltmak Kastıyla Yapılan Karşılıksız Kazandırmalar.....	170
(1) Diğer Eşin Payını Azaltma Kastının Olması	171
(2) Paylaşmadan Önce Yapılmış Olması	171
(3) Bir Malın Karşılıksız Olarak Elden Çıkarılmış Olması	172
c) Diğer Eşin Payını Azaltma Kastıyla Yapıldığı Varsayılan Kazandırmalar.....	173

(1) Mal Rejiminin Sona Ermesinden Önceki Bir Yıl İçinde Yapılmış Olması	174
(2) Diğer Eşin Rızası Olmadan Yapılmış Olması	174
(3) Kazandırmanın Karşılıksız Olması	174
(4) Olağan Hediyeler Dışında Olması	175
3. Davanın İhbar Edilmiş Olması	175
B. Denkleştirme Bedelinin Üçüncü Kişilerden Talep Edilmesi	175

İKİNCİ BÖLÜM

MAL REJİMLERİNİN TASFİYESİNİN SAKLI PAYLI MİRASÇILARA ETKİSİ

I. GENEL OLARAK.....	179
II. EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİNİN TASFİYESİNİN SAKLI PAYLI MİRASÇILARA ETKİSİ.....	181
A. Genel Olarak.....	181
B. Kanuna Göre Artık Değere Katılma.....	182
C. Sözleşmeye Göre Artık Değere Katılma	183
1. Genel Olarak	183
2. Eşlerin Sözleşmeyle Belirleyebilecekleri Artık Değere Katılma Esasları.....	191
3. Artık Değere Katılmaya İlişkin Sözleşmelerin Şekli.....	195
4. Ortak Olmayan Çocukların ve Onların Altsoylarının Saklı Payının Korunması.....	199
a) Genel Olarak	199
b) Türk Medeni Kanunu m.237/f.2 Hükmünün Koruması Kapsamında Yer Alan Saklı Paylı Mirasçılar	202
c) Eşlerin Belirlediği Artık Değere Katılma Esasının Saklı Payları Zedeleyip Zedelediğinin Tespiti	208
d) Ortak Olmayan Çocukların ve Onların Altsoyunun Saklı Paylarının İhlal Edilmesinin Sonuçları	210
(1) Genel Olarak	210
(2) Tenkise İlişkin Hükümlerin Uygulanmasının Gösterdiği Özellikler	212
(a) Genel Olarak.....	212
(b) Tenkise Konu Kazandırma ve Kazandırmanın Hukuki Niteliği Bakımından	213
(c) Tenkis Talebinde Bulunabilecek Kişiler Bakımından	217

(d) Tenkis Talebinin Süresi Bakımından	218
(3) Tenkis Davasında Görevli ve Yetkili Mahkeme	220
(4) İsviçre Medeni Kanunu'ndaki Değişiklikler ve Türk Hukuku'na Yansımaları	221
e) Artık Değere Kanuni Katılım Esasını Değiştiren Anlaşmalar Karşısında Diğer Saklı Paylı Mirasçılarının Hukuki Durumu	223
f) Ortak Olmayan Çocukların ve Altsoylarının Saklı Pay Korumasının Diğer Mirasçılarının Saklı Paylarına Etkisi	226
III. MAL ORTAKLIĞI REJİMİNİN TASFİYESİNİN SAKLI PAYLI MİRASÇILARA ETKİSİ	227
A. Genel Olarak	227
B. Kanuna Göre Paylaşma Oranı.....	229
C. Sözleşmeye Göre Paylaşma Oranı	230
1. Genel Olarak	230
2. Paylaşma Oranına İlişkin Yapılacak Anlaşmaların Şekli.....	232
3. Altsoyun Saklı Payının Korunması	232
a) Genel Olarak.....	232
b) Saklı Payları Korunan Mirasçılar	235
c) Altsoyun Saklı Payının İhlal Edilmesinin Sonuçları.....	236
4. Türk Medeni Kanunu m.276/f.3 Hükmünün TMK.m.237/f.2 ile Karşılaştırılması	236

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MAL REJİMLERİNİN TASFİYESİNİN ALACAKLILARA ETKİSİ

I. GENEL OLARAK	239
II. MAL REJİMİNİN TASFİYESİNDE ALACAKLILARIN KORUNMASI	240
A. Genel Olarak	240
B. Alacaklıların Korunmasına İlişkin Hükmün Uygulama Alanı	243
1. Mal Rejiminin Kurulması veya Değiştirilmesinde	243
2. Mal Rejiminin Tasfiyesinde	246
C. Önceki Mal Rejiminin Tasfiyesinde Alacaklıların Korunması	246
1. Genel Olarak	246
2. Önceki Mal Rejiminin Tasfiyesine Karşı Alacaklıların Korunmasının Koşulları.....	247
a) Eşler Arasında Mal Rejiminin Tasfiyesine Yönelik Devir Yapılmış Olması	247

b) Eşlerden Birinin Alacaklısının veya Ortaklığın Alacaklısının Alacağını Elde Edebileceği Malların Sorumluluk Dışında Bırakılması.....	249
c) Alacaklının Alacağını Borçlu Eşten Alamamış Olması.....	249
D. Eşlerden Birinin veya Ortaklığın Alacaklılarının Haklarını Alabilecekleri Malların Sorumluluk Dışı Bırakılmasının Sonuçları.....	250
1. Borçlu Olmayan Eşin Sınırlı Kişisel Sorumluluğu.....	250
2. Borçlu Olmayan Eşin Sorumluluktan Kurtulması.....	252
III. OLAĞANÜSTÜ MAL REJİMİNE GEÇİLMESİNİN ALACAKLILARA ETKİSİ.....	253
A. Genel Olarak.....	253
B. Diğer Eşe Ait Malvarlığının Borca Batık veya Ortaklıktaki Payının Hazedilmiş Olması Halinde Mal Ayrılığına Geçiş.....	256
1. Genel Olarak.....	256
2. Diğer Eşe Ait Malvarlığının Borca Batık Olması.....	261
3. Eşlerden Birisinin Ortaklıktaki Payının Hazedilmesi.....	263
C. Mal Ortaklığı Rejiminde Eşlerden Birinin İflası veya Eşlerden Birine Karşı Haciz Yoluna Başvurulması Durumunda Mal Ayrılığına Geçiş.....	264
1. Genel Olarak.....	264
2. Eşlerden Birinin İflası Halinde Ortaklığın Kendiliğinden Mal Ayrılığına Dönüşmesi.....	265
3. Haciz Halinde Alacaklının Talebi ve Hâkim Kararıyla Mal Ayrılığı Rejimine Geçilmesi.....	270
D. Olağanüstü Mal Rejimine Geçilmesinin Alacaklılar Açısından Değerlendirilmesi.....	273
SONUÇ.....	277
KAYNAKÇA.....	287